

կեանք՝ հերքն, ցուցակ՝ աշքն, լարիչ՝
միտքն, չափ ժամանակին՝ կեանքն, դա-
դարութիւն՝ մահ, քայլքայութիւն զիակն, եղ-
ծութիւն գերեզմանն, շարժութիւն վերացեալ՝
հոգին, և տեղութիւն նորա... օր մի ան-
հաստատ ըստ կլիմայից՝ ուրեց կարճ և
ուրեց փոքր մի երկար:

*

Օրհամ՝ երկունց, մահ՝ ծնունդ յաւի-
տենականութեան:

*

Այմենընկալ բաժակ է կրից սիրտ, է որ
առանձինն հեղանի և է որ միահազոյն. է
որ իջեալ ի խորս անշարժ կայ, և է որ
փրփրացեալ ի վեր ցայտէ. այլ յոլովք
ի յատակս և յերեսս նորա թողուն զդիրտ:

*

Սէր՝ հաճութիւն էութեան անձին, որ-
պէս և յիստուած:

*

Այմենայն բոյսը ընծիւղին յանդաստանս
սրտից, զոր կամիս խլես և զոր կամիս
ոչ:

*

Բազում անգամ յանտեսութեան աշաց
հզորատես լինին միտք, որպէս ի չոմեր,
յիսիան, ի Մ'իտովն, ի Փողիւրվ, ի Վ'իր-
գիւ աշակաթ, ի Տըլիւ ևն:

*

Լերինց գլուխը են երկրի յորս իջանէ
ցող օրհնութեան երկնից և անտի ծաւալի
յընդհանուր մասունս:

*

Զի՞նչ քան զաշխատութիւն ծանր, և
զի՞նչ քան զհանգիստ քաղցր. այլ սա
չկարէ բայց զհետ գալ զառաջնոյն:

*

Մկանունց ալեաց յարեւն լուսոյ ար-
ծաթափայլց, իրուն զրահաւոր զօրականց
կուռ զհետ միմիանց ի չու:

*

Անձուկ են մուտք գերեզմանին, և հա-
նեն ի լայնարձակ ճանապարհն յաւիտե-
նից:

*

Ժամանակ ծախիւեալ յօգուռ կարճ է այլ
պտղաւէտ, ժամանակ վայրապար՝ երկար
է այլ անպտղուղ:

*

Զի՞նչ էի. զի՞նչ եղէ. զի՞նչ եմ. զի՞նչ
կարէի լինել. զի՞նչ կարեմ լինել. զի՞նչ
լինելոց եմ:

*

Ե'8 Յուլիսի ի պահու իսաւարման արեւու.

1842

Արեգակնդ, անդրանիկ երկնից. առ քեզ
ակնարկն ըիւր աշկունը լուսաւորեալը
առ ի քիչն և նսեմացեալը ի խաւարելն
ցու. յորժամ վարդագոյն վառեալ յառնես
ընդ արշալուրշ, յորժամ իշխանական
փառօց յայտնիս ի միջորէի, ոչ ոք հայի
ընդ քեզ, բանզի յուանն ի քեզ, իսկ
այժմ թաղծեալ տրտմին... Ահա խաւար,
ահա զիշեր... արես, արե, ահ, մի՛ փախ-
չիր, թումիմ ընդ քեզ զաշացս լոյս կո-
րուսանել... ահա լուսին դաւաճանեալ
արկ զըն զքոզ իւր... աստեղը ընդէ՛ր
յամենն եթէ զիշեր է... Ահ, այսպէս ի
խաւարել արեւու կենաց՝ աշը որ այժմ
չհային ընդ իս՝ դարձցին ընդ իս դարձ-
ցին միանգամմ... Այլ ստուեր լուսոյն
զաշացեալ ի քիչն ի բաց կայ... և իրրե
զնրագ վասիս դու ի կուսէ... և տակաւ
աճէ լոյս բո... Մահացուց անդրէն զաշս
ի բաց դարձուցանեն... այլ իմ արեւու
խաւարելց ոչ առաջինն դարձցի լոյս,
այլ լոյս սկզբնական, լոյս երեսաց Աս-
տուծոյ. և եղչց ես արեգակն զերծ ի
մթարից յաւիտեան...:

Հ. Դ. Աւետան

Յարայարելի

Ոչ ոք շատ կը սորգի՛ եթէ շատ չի մուածէ.
յարատն մտածելը՝ միակ և հասարակ ճանա-
պարն է՝ զիսութեան (Խօսմինի)

Գիտութիւնը յիմարութիւն է՝ եթէ ողջմուռ-
թիւնը զայն չի կառավարէ:

Մարդուն համար իւր սեպհական կամքէն ա-
ւելի բռնակալ չի կայ: